

Sygn. akt I PSK 167/21

POSTANOWIENIE

Dnia 3 listopada 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maciej Pacuda

w sprawie z powództwa M.U.-K.
przeciwko Straży Miejskiej w Z.
o odszkodowanie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 3 listopada 2021 r.,
skargi kasacyjnej powódki od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych w G.
z dnia 28 września 2020 r., sygn. akt VIII Pa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w G. wyrokiem z dnia 28 września 2020 r., wydanym na skutek apelacji wniesionej przez pozwaną Straż Miejską w Z. od wyroku Sądu Rejonowego w Z. z dnia 5 sierpnia 2019 r., którym zasądzone od pozwanej na rzecz powódki M.U.-K. odszkodowanie za niezgodne z prawem wypowiedzenie umowy o pracę, zmienił ten wyrok i oddalił powództwo.

Powódka M.U.-K. wniosła do Sądu Najwyższego skargę kasacyjną od wyroku Sądu Okręgowego z dnia 28 września 2020 r., zaskarżając ten wyrok w całości i zarzucając mu naruszenie prawa materialnego, to jest art. 45 § 1 k.p. i art. 100 k.p.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca powołała się na oczywistą zasadność tego środka zaskarżenia, podnosząc, że Sąd Okręgowy w sposób rażąco naruszył art. 45 k.p. w związku z art. 100 k.p. wskutek uznania, że zachowanie skarżącej polegające na wykorzystaniu przerwy śniadaniowej dla załatwienia swoich prywatnych spraw i posiłkowaniu się w tym celu samochodem służbowym, którym skarżąca poruszała się, wykonując swoje zawodowe obowiązki, jest wystarczającą podstawą do utraty zaufania przez pracodawcę, podczas gdy wypowiedzenie to nastąpiło bezpośrednio po tym, jak skarżąca poparła inną niż urzędująca kandydatkę na Prezydenta Miasta Z., co z kolei spotkało się z zarzutem o jej braku lojalności wobec pracodawcy, zaś zgodnie z ugruntowanym orzecznictwem w wypowiedzeniu umowy o pracę konieczne jest wskazanie konkretnej i rzeczywistej przyczyny oraz obiektywnych i racjonalnych przesłanek utraty zaufania, które wykluczają subiektywne i arbitralne oceny pracodawcy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Stosownie do art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga jest oczywiście uzasadniona (pkt 4). Wypada również dodać, iż zgodnie z art. 398⁴ § 2 k.p.c., określającym wymogi formalne skargi kasacyjnej, skarga kasacyjna powinna zawierać wniosek o przyjęcie do rozpoznania i jego uzasadnienie. Należy zatem stwierdzić, że wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym wcześniej art. 398⁹ § 1 k.p.c., a jego uzasadnienie winno zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy. Skarga kasacyjna nie jest bowiem (kolejnym) środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, z uwagi na przeważający w jej

charakterze elementu interesu publicznego. Służy ona kontroli prawidłowości stosowania prawa, nie będąc instrumentem weryfikacji trafności ustaleń faktycznych stanowiących podstawę zaskarżonego orzeczenia.

Wypada także przypomnieć, że zgodnie z utrwalonym stanowiskiem judykatury skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, jeżeli zaskarżone tą skargą orzeczenie zapadło wskutek oczywistego naruszenia prawa, zaś oczywiste naruszenie prawa powinno być rozumiane jako widoczna, bez potrzeby dokonywania pogłębionej analizy jurydycznej, sprzeczność wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem albo powszechnie przyjętymi regułami interpretacji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 lutego 2001 r., I PKN 15/01, OSNAPIUS 2002 nr 20, poz. 494 oraz z dnia 17 października 2001 r., I PKN 157/01, OSNP 2003 nr 18, poz. 437) i jest możliwe do przyjęcia tylko wówczas, gdy orzeczenie jest niewątpliwie sprzeczne z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami prawa (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 30 stycznia 1963 r., II CZ 3/63, OSPiKA 1963 nr 11, poz. 286). Powołanie się przez autora skargi kasacyjnej na przesłankę zawartą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. zobowiązuje go zatem do przedstawienia wyводу prawnego zmierzającego do wykazania kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, co daje podstawy do uznania skargi za oczywiście uzasadnioną, tj. podlegającą uwzględnieniu (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 11 grudnia 2009 r., II PK 223/09, LEX nr 585777 oraz z dnia 3 lutego 2010 r., II PK 304/09, LEX nr 602695). Innymi słowy, jeżeli skarżący powołuje się na oczywistą zasadność skargi, to powinien zawrzeć w niej wywód prawny, z którego ta oczywista zasadność będzie wynikała. Ma to być przy tym zasadność łatwo dostrzegalna już nawet przy pobieżnej lekturze skargi (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 maja 2010 r., V CSK 459/09, LEX nr 602638).

Zdaniem Sądu Najwyższego, oceniany w niniejszym postępowaniu wniosek skarżącej o przyjęcie jej skargi kasacyjnej do rozpoznania nie spełnia wyżej określonych kryteriów. Argumenty przytoczone na poparcie oczywistej zasadności skargi, oparte na twierdzeniu, że do załatwienia spraw prywatnych wykorzystała przerwę śniadaniową oraz że prawdziwą, lecz ukrytą przesłanką wypowiedzenia jej

umowy o pracę było poparcie udzielone innej niż urzędująca kandydatce na prezydenta miasta, nie mieszczą się bowiem w ustaleniach faktycznych dokonanych przez Sąd Okręgowy oraz ilustrują wyłącznie subiektywne przekonanie skarżącej. Tymczasem w myśl art. 398¹³ § 2 k.p.c. Sąd Najwyższy w postępowaniu kasacyjnym jest związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia, co oznacza, że w przypadku poddania skargi kasacyjnej merytorycznemu rozpoznaniu musiałby uwzględnić owe ustalenia przy rozpatrywaniu podniesionych skardze zarzutów naruszenia prawa materialnego.

Wymaga też podkreślenia, w orzecznictwie utrwalony jest pogląd, zgodnie z którym pracodawca może wskazać kilka przyczyn wypowiedzenia umowy o pracę, a wypowiedzenie jest uzasadnione, gdy choćby jedna ze wskazanych przyczyn jest usprawiedliwiona (por. m.in. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 5 października 2005 r., I PK 61/05, OSNP 2006 nr 17-18, poz. 265 oraz z dnia 8 stycznia 2007 r., I PK 187/06 (OSNP 2008 nr 3-4, poz. 35). W orzecznictwie zgodnie przyjmuje się też, że postępowanie sądowe w sprawach dotyczących wypowiedzenia umowy o pracę lub jej rozwiązania bez wypowiedzenia ogranicza się do badania przyczyn tych czynności podanych przez pracodawcę w jego oświadczeniu (por. m.in. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 1 października 1998 r., I PKN 315/97, OSNAPiUS 1998 nr 14, poz. 427 oraz z dnia 10 grudnia 2019 r., II PK 112/18, LEX nr 3226185).

Sąd Najwyższy zauważył zaś, że Sąd drugiej instancji respektował taki właśnie kierunek wykładni art. 45 k.p., przyjmując go za podstawę oceny ustalonego w sprawie stanu faktycznego, z którego jednoznacznie wynikało, że co prawda dwie z trzech podanych przez pracodawcę przyczyn wypowiedzenia skarżącej umowy o pracę nie potwierdziły się, a zatem nie mogły uzasadniać tego wypowiedzenia, jednakże w pełni potwierdziła się trzecia przyczyna, ponieważ skarżąca – mimo że zastępowała przełożonego – w czasie pracy opuściła stanowisko pracy w celach prywatnych, wykorzystując równocześnie służbowy samochód, co uzasadniało utratę przez pracodawcę zaufania do niej.

Kierując się przedstawionymi motywami, Sąd Najwyższy doszedł do przekonania, że skarżąca nie wykazała potrzeby poddania jej skargi kasacyjnej merytorycznemu rozpoznaniu. Dlatego, opierając się na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., orzekł jak w sentencji postanowienia.

a.s.